

't Geitenpad

Kwartaalblad van en voor de leden van vereniging Veteranen 1 (NL/BE) VN Transportbataljon

DOCUMENTAIRE TRANSPORTBATALJON

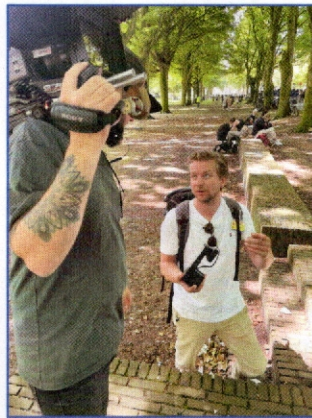
Door: Alexander en Nick

De kans is best groot dat je tijdens afgelopen veteranendag drie onbekende figuren met een camera, grote rugtas en een geluidshengel hebt zien rondsjuwen, driftig alle gebeurtenissen tijdens deze bijzondere dag vastlegend. Of misschien was je hier niet bij, maar hoorde je wel geruchten over een documentaire die in de maak is. Hoe het ook zij: Dit leek ons een goed moment om onszelf en onze plannen aan jullie te introduceren.

In 2015 deed Alexander (die met die rugzak) voor zijn afstuderen aan de Universiteit Leiden onderzoek naar het Transportbataljon. Hij las in het rapport over de val van Srebrenica een passage over een transportbataljon. Hierin stond dat dit bataljon niet veel toegevoegde waarde had, omdat bijna alle goederen werden ingenomen bij wegblokkades. Getriggerd door dit, voor hem onbekende bataljon in Bosnië, schreef hij hierover zijn afstudeerscriptie. Tijdens zijn onderzoek kwam hij in contact met verschillende veteranen en bleek het échte verhaal van het t-bat heel anders te zijn dan toen bekend was.

Het lezen van die scriptie maakte indruk op zijn goede vriend Nick (die met de hengelmicrofoon). Als journalist en documentairemaker vroeg hij zich direct af: waarom kent men in Nederland deze missie niet, terwijl mannen en vrouwen hun leven in de waagschaal hebben gelegd om essentiële goederen bij de burgerbevolking te krijgen?

Vorig jaar hebben wij voor het eerst gefilmd op de barbecue op de Kazerne in Soesterberg, waar velen van jullie aanwezig waren. Inmiddels zijn er meerdere brainstorms en gesprekken gevoerd en maken we de eerste stappen om daadwerkelijk de documentaire te maken. Dit is een langzaam proces, waarbij allerlei commissies en partijen uit de mediawereld overtuigd moeten worden van het belang van dit verhaal, voordat zij er geld en zendtijd aan kunnen besteden. Tot op heden zijn de mensen die wij gesproken hebben in medialand, absoluut enthousiast en zien zij de waarde om jullie verhaal aan een breed publiek te vertellen. Nog niet alle seinen staan op groen, maar we zijn al een eind op weg en horen voor het eind van de zomer meer. Hierover houden we jullie natuurlijk op de hoogte.

Nu kunnen wij ons voorstellen dat jullie een hoop vragen hebben. Dat begrijpen wij en we staan uiteraard open voor elke vorm van contact. Ook als je juist een verhaal met ons wil delen, neem vooral contact op. Wij gaan graag in gesprek om onze plannen toe te lichten en zijn altijd benieuwd naar je verhaal - hoe meer hoe beter! Via Coco zijn onze contactgegevens op te vragen.

Tijdens de veteranendag kregen wij vaak te horen: "wat mooi dat jullie ons verhaal willen vertellen" maar in werkelijkheid is het andersom: het is voor ons een eer om jullie verhaal te mogen vertellen. Dat heeft het t-bat meer dan verdiend.

VERDER IN DEZE EDITIE...

- p2 Terugkeerreis Robert Lassche
- p3 UNPROFOR expositie Geniemuseum Vught
- p4 DIG Frank van de Waardenburg
- p6 Wageningen, Bevrijding of niet
- p7 Jurgen Vrfienten stelt zich voor
- p8 Woordzoeker
- p11 Ingezonden brief Jubileum veteranenrun
- p12 Colofon

TERUGKEERREIS ROBERT LASSCHE

Door: Rober Lassche

Het is alweer bijna een jaar geleden. Maar ik heb mijn persoonlijke missie volbracht. Een trip naar het verleden, 30 jaar geleden zat ik in Bosnië tijdens mijn uitzending met het transportbataljon. Het kamp van de Staf lag in Busovaca. Ik heb daar een mooie tijd gehad en veel beleefd. Naast mooie dingen en ontzettend veel humor onderling, ook minder mooie dingen. Helaas was dit inherent aan de oorlog die daar woedde.

Na 30 jaar mocht ik van mezelf terug naar de plaatsen waar ik jaren na mijn uitzending last van kreeg. PTSS werd geconstateerd en ik ben daar 2x lange tijd voor in behandeling geweest.

Een zware tijd die mij veel heeft gebracht en gemaakt heeft tot wie ik nu ben. Eerst een dag richting Markaska om te zien of ik de plek terug kon vinden waar we een behoorlijk ernstig ongeval hebben gehad onderweg naar Split. Helaas is hier zoveel veranderd en bijgebouwd dat het niet te doen was om de plek terug te vinden.

Maar wel een ontzettend mooie rit gehad en een mooie dag. Na nog een paar dagen heerlijk zonnen en een bezoek aan Dubrovnik, waar we in het oorlogsmuseum over de belegering van Dubrovnik hebben gelezen. Als je in de buurt bent zeker een aanrader om deze geschiedenis ook in je op te nemen. Toen was het zover, een mooie rit naar Busovaca.

Eerst Mostar, Jablanica en Kiseljak voor laten gaan. Mostar toen vochten ze om de stad, nu vechten ze om de toerist. Wat een enorme verandering heeft deze stad doorstaan, het oude centrum is herbouwd en nu iedere vierkante meter benut met souvenirverkopers en restaurants.

Jablanica, nog steeds een leuk stadje, druk veel mensen op de been net als toen, alleen de Engelsen ontbreken nog. Anders was je zo terug in de tijd. Kiseljak nog even bijzonder als toen, wel veel veranderd en minder groen. Het HQ is overwoekerd en onbereikbaar.

Aangekomen in Busovaca waren er veel herkenningspunten, het busstation, de locatie van de Alfa en toen..... Hotel Tisa waar ik was gelegerd bij de staf. Aan de buitenkant veel veranderd, binnen en beneden ook, maar boven ga je terug in de tijd. In mijn gedachten volgens mij zelfs nog het groene tapijt op de trap.

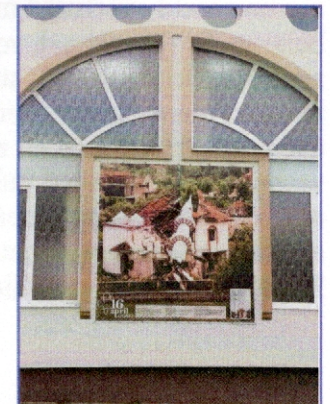
Ondanks dat beneden veel is verbouwd was alles nog herkenbaar; de bar, de keuken, wapenkamer, kantoren, ziekenboeg, eetzaal, tv-zaal noem maar op.

Na het inchecken heb ik op de tennisbaan gestaan. En met mijn ogen dicht naar die nacht gegaan. Ondanks de wolken begon de zon te schijnen. Net alsof ze lachten en zeiden; je hoeft niet meer te kwijnen.

In de armen van mijn meis, verdween er een last van mijn schouders. Op de tweede dag naar Ahmici gereden, raar om hier 30 jaar na dato te zijn. 30 jaar geleden kwam het verzoek van de Engelsen om een eerste rit langs het dorp te maken. De gruwelijkheden zijn niet te omschrijven. Met de ogen dicht komt de lucht terug. Nu is het een rustig dorpje en ik hoop dat ze dit nooit meer hoeven mee te maken. Nu 30 jaar later is mijn gevoel anders, ik had alles al afgesloten en nu voorgoed.

Het kunnen zien en voelen dat het leven hier verder gegaan is en er veel vernieuwingen zijn geeft me hoop voor dit mooie land. En ik hoop dat ze dit nooit meer mee hoeven te maken.

Leef in vrede mooie mensen in Bosnië en Herzegovina

UNPROFOR EXPOSITIE GENIEMUSEUM VUGHT

Door: Jeroen Heuts.

Op vrijdag 12 juli jl. werd de “UNPROFOR expositie” geopend in het Geniemuseum in Vught. Ongeveer 2 maanden eerder werd ik benaderd door Yuri Tijhof, masterstudent Militaire geschiedenis aan de UvA en stagiair bij het Regiment Genietroepen. Een van zijn taken was het opzetten van deze expositie. Er werd gevraagd naar voorwerpen die verbonden waren aan de UNPROFOR missie in Bosnië voor de expositie. Na enig heen en weer e-mailen heb ik uiteindelijk een klein deel van mijn privécollectie naar Vught gebracht en in bruikleen gegeven voor deze expositie.

Bij de opening zelf waren circa 30 genodigden aanwezig en na een korte openingstoespraak kon de expositie worden bezocht.

De expositie is klein, maar fijn opgezet en verdeeld over een aantal vitrinekasten.

Samen met door anderen in bruikleen gegeven voorwerpen, maquettes en eigen voorwerpen van het Geniemuseum zelf lag er een aardige collectie voorwerpen bij elkaar.

Helaas zonder begeleidende teksten, maar de meesten die daadwerkelijk in Bosnië hebben gediend hebben aan een half woord genoeg. Voor “reguliere” bezoekers is het een beetje een puzzel wat bepaalde voorwerpen nou als doel hadden, of met welke doelstelling bepaalde voorwerpen tentoongesteld zijn, maar dat is mijn persoonlijke mening.

De opening van de expositie werd afgesloten met het drinken van een Genie-biertje en uiteraard het zingen van het mineurslied.

Vanuit mijzelf is het de eerste keer dat ik de door mij verzamelde UNPROFOR items uit mijn collectie elders fysiek tentoonstel. Met circa 80 in bruikleen gegeven voorwerpen bleef ruim 95 % van de collectie zelf thuis. Ergens moest ik een keuze maken wat ik in bruikleen zou willen geven, met alle risico's van dien.

Best nog een opgave; uitzoeken wat er mee mocht, dit documenteren, verpakken en wegbrengen. In Vught weer alles uitpakken, elk item stuk voor stuk controleren en afvinken op de lijst. Al met al ruim 10 uur werk. En dan straks nogmaals 10 uur bij het weer ophalen van de voorwerpen...

Eind september is de tijdelijke UNPROFOR expositie afgelopen en zal ik de uitgeleende items

weer ophalen en terugzetten in de expositie kasten van mijn eigen collectie.

Bij het uitlenen of in bruikleen geven van verzamelitems blijven toch altijd risico's zitten die je niet zelf in de hand hebt. Een bruikleenovereenkomst biedt hierin enige vorm van juridische zekerheid, maar ik kijk toch weer uit naar het moment dat de in bruikleen gegeven voorwerpen weer “thuis” zijn.

De UNPROFOR expositie in Vught is te bezoeken via de reguliere openingstijden van het Geniemuseum.

Mijn privécollectie UNPROFOR items, die de naam “The Dutch UNPROFOR Military Collection” heeft meegekregen, is te vinden op Facebook.

Met meer dan 1000 unieke en originele items heb ik een unieke collectie opgebouwd met een rijke militaire geschiedenis uit een bevlogen periode. Zeker het exposeren en delen waard, wellicht komt er in de toekomst nog eens een moment dat de gehele collectie voor het grote publiek te zien zal zijn.

Maar tot die tijd kun je terecht in Vught om een deel van de collectie te bekijken. Wist je dat er in het Muzej Genocida 1992-1995 in Sarajevo ook een aantal UNPROFOR voorwerpen uit mijn collectie in permanente bruikleen liggen?

Zo behouden we de UNPROFOR tijd, de verhalen en de voorwerpen bewaard voor de toekomst en het nageslacht, voor onszelf en niet in de laatste plaats voor hen die omkwamen of beschadigd terugkeerden in dienst van de vrede.

DIG FRANK VAN DE WAARDENBURG

Door: Eric Hoogsteder

Zaterdag, 20 april 2024 te Arnhem.

Een paar weken geleden kwam er een uitnodiging binnen van de “Commandant Bronbeek” of ik aanwezig wilde zijn bij de uitreiking van het draaginsigne gewonden aan de kanonnier b.d. Frank van de Waardenburg.

Natuurlijk vind ik dat een grote eer om bij zo’n plechtigheid aanwezig te zijn. Vooral omdat voor de persoon in kwestie deze middag heel veel betekent.

Na een zorgvuldige voorbereiding is de dag dan eindelijk aangebroken.

Mijn gezin en ik worden samen met alle andere genodigden hartelijk ontvangen in de dienstwoning van de Commandant Bronbeek. Hier ademt alles een rijke historie uit en deze omgeving is voor de meeste (oud) militairen zeer speciaal. Ondanks dat de sfeer zeer ontspannen was, merkte ik wel dat de spanning bij Frank een beetje toenam. Al zijn gasten waren inmiddels aanwezig, collega’s, vrienden, familie en ook een wel zeer speciale gast: Frank zijn eerste pelotonscommandant toen hij nog een jonge dienstplichtig soldaat was; de inmiddels Luitenant-generaal Maas.

Uiteindelijk gaat het om Frank en het uitreiken van het DIG. Nu staat hij toch echt zelf in de ‘schijnwerpers’ en mag hij naast de kolonel gaan staan.

Ik citeer een deel uit de toespraak van kolonel van Kuijk:

In 1992 melde de jonge dienstplichtig kanonnier van de Waardenburg zich vrijwillig aan voor de VN-missie, United Nations Protection Force (UNPROFOR) in voormalig Joegoslavië. Hij werd ingezet in een door een verschrikkelijke (burger) oorlog verscheurd land. Een heftige missie, met gebeurtenissen zoals: beschietingen onder andere op ‘Bomb Alley’, mijnen, ‘roadblocks’, geitenpaden, de genocide in Ahmici en nog veel meer gebeurtenissen, de indrukken en ervaringen zijn soms niet te bevatten en onuitwisbaar.

De confrontatie met extreem geweld en de gevolgen daarvan, de confrontatie met dood en vernietiging, brengt diepe emoties teweeg. Maar Frank zette dit om in een kracht om andere veteranen en collega’s te helpen en te eren. Hiermee geeft hij onbewust invullen aan de spreuk ‘Gewond, maar niet verslagen’. Frank heeft lang getwijfeld over zijn aanvraag voor het Draaginsigne Gewonden, maar na een terugkeerreis aan Bosnië, in oktober 2021, werd hij aan het denken gezet. Tijdens deze terugkeerreis vielen zaken op hun plaats en heeft hij de angsten

van toen overwonnen.

Het Draaginsigne gewonden (DIG) is in oktober 1990 ingesteld en kan worden toegekend aan ieder in leven zijnde Nederlandse militair of gewezen militair die na 9 mei 1940 verwond is, in oorlogstijd of daarmee overeenkomende omstandigheden. Er zijn sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog ongeveer 4500 draaginsignes toegekend. Op een totaal van meer dan 500.000 ingezette militairen is dat minder dan 1%. Een DIG is dus niet zomaar een onderscheiding.

Door de uitreiking van het DIG was er voor Frank vandaag de erkenning en waardering voor zijn inzet onder buitengewoon moeilijke omstandigheden waarvan hij de gevolgen tot op heden ervaart. Maar ook het thuisfront, zijn vrouw, ouders en familie verdienen waardering en respect voor hun jarenlange steun. De gevolgen van uitzendingen worden niet door de veteraan alléén gedragen, maar hebben ook altijd effect, soms ongewild en onvermoed, op de naaste omgeving.

Als Frank zijn DIG heeft opgespeld gekregen, leest hij een speciaal voor hem geschreven gedicht voor van pelotonsmaatje en schrijver Barry Hofstede:

JE BENT PAS DOOD...

***in een oorlog is het om het even
de een gaat dood, de ander blijft leven
de een komt terug en blijft gezond
en weer een ander raakt gewond
schaamte, boosheid en depressie
machteloosheid en agressie
nachtmerries en sterke drank
niet langer nog dezelfde Frank
altijd oorlog in mijn kop
vrienden zeiden: geef niet op
op een dag komt het moment
dat jij weer jezelf bent
soms vechten, soms mij overgeven
sterven om te overleven
luisteren en dan weer praten
de liefde in mijn hart toelaten
de reis terug, terug naar toen
een ereschuld, nog te voldoen
vroeger had op mij gewacht
het was precies zoals ik dacht
toen ik weer terug was op die plek
wist ik zeker, ik ben niet gek
toen zei ik wat ik zeggen wou:
"kameraad, deze is voor jou"
dromen van vroeger, mijn handen vol bloed
van een oorlog die was uitgewoed
al die jaren stilgestaan
de mensen daar zijn doorgedaan
ik ga ook verder met mijn leven
dertig jaar alles gegeven
om te komen waar ik sta vandaag
het gewondenkruis dat ik nu draag
ik ben gewond maar niet verslagen
het verlies dat kan ik nu wel dragen
en de levenden die laat ik weten
je bent pas dood als je wordt vergeten***

april 2024, Barry Hofstede

Na afloop bedankt hij zowel Barry voor het schrijven van het gedicht en de kolonel voor de toespraak en de gastvrijheid op Bronbeek. Ook alle andere aanwezigen kunnen op Frank zijn waardering rekenen, zij hebben hem immers altijd gesteund in goede en slechte tijden.

WAGENINGEN; BEVRIJDING, OF NIET

Door: Serge Hoes

Laat ik mij eerst even voorstellen, mijn roepnaam is Serge. Ik zat in Rotatie 1 als chauffeur van de Aal. Zoals een eerdere ex van me ooit zei, je hebt een rugzak, een latere ex noemde het “een (huid)karrevracht” en 4 jaar geleden ben ik uiteindelijk bij defensie op de radar gekomen met PTSS.

Na 3 jaar EMDR heb ik inmiddels geleerd om zaken op te schrijven. En dat gaan jullie in de toekomst mogen lezen, want ik neem het stokje voor de column hier over!

5 mei, Bevrijdingsdag! Althans, in de rest van Nederland.

In mijn dorp vieren we eigenlijk geen 5 mei.

Althans, de vlag hangt uit, we weten dat het Bevrijdingsdag is, maar vieren, nee.

Bij ons in het dorp is 18 september de Bevrijdingsdag.

En daarom ga ik dus al een aantal jaren naar Wageningen om mee te lopen met de maten in het defilé daar.

Maar dit jaar was een beetje anders. Dat had te maken met mijn werk. De meesten van ons zijn vrij op Bevrijdingsdag, ik ook. Althans....

In de aanloop van Wageningen meld ik me altijd netjes aan, parkeerkaart aanvragen, melden bij onze vereniging en dan met een gerust hart die kant op in de morgen en mij daar vervolgens weer thuis voelen.

Waar ik echter geen rekening mee had gehouden was dat onze lokale voetbalclub iets kon winnen, want ik ben niet zo van voetbal. Ik kijk het alleen als het spannend is met lokale maten in de kroeg, zeg maar.

En dus in aanloop naar Wageningen was ik totaal niet geïnteresseerd in wat er allemaal rondom die bal speelt. Met mensen daar kunnen kletsen, proosten, lullen, zeiken, huilen etc. was mij belangrijker. Het gedoe in de groepsapp, dat iemand en daarna nog iemand, en daarna nog iemand eindelijk z'n parkeerkaart heeft, je kent dat wel, al die mensen die even wat kwijt willen in de groepsapp. Vooral dingen die je eigenlijk niet hoeft te lezen. Maar zo zijn wij, samenhangigheid opbouwen hoort ook onzinnigheid bij.

Maar hoe dichterbij mijn moment met jullie kwam, des te duidelijker werd het voor mij dat ik mogelijk keuzes moest maken. Want 't lokale voetbalclubje begon ook zijn best te doen. En ik mag in mijn dorp ook een veiligheidsrol spelen bij evenementen of zoals ik liever zeg bij feesten en partijen.

Maar daags voor Wageningen sloeg het gevoel een

beetje om, keuzes maken, mijn stropdas die mij vraagt standby te staan die dag, de groepsapp die ook nuttige dingen als “hoe laat opstellen” weergeeft. Toch even appen met de opper die dag, hoe en wat gaan we daadwerkelijk. Red ik het om toch Wageningen te combineren met mijn werk. Kan ik defilé lopen en op tijd terug zijn voordat die mannen de bal uit laten rollen.

En dan moet ik alleen een besluit nemen. In de ochtend trek ik mijn verenigings polo aan, de jas aan. Baret in de zak. En dan komt het eerste telefoontje, de stropdas, problemen op de markt met opbouw. Of je even kunt kijken. En dat weet je, de keuze is gemaakt voor je. De lokale voetbalclub wint. En dus geen Wageningen helaas.

Omdat ik de hele dag in mijn verenigings-outfit liep, begreep iedereen hoe belangrijk Bevrijdingsdag kan zijn. Voor de vrijheid van mensen, voor de vrijheid van onze gedachten, voor de vrijheid van de supporters die hoopten dat hun clubje de prijs ging halen.

Stiekem vierden we ineens een Bevrijdingsdag hier in Eindhoven. Op vele fronten.

JURGEN VRIENTEN STELT ZICH VOOR

Door: Jurgen Vrienten

N.a.v. de oproep van de redactie, toch maar eens besloten om in de pen te kruipen. De laptop is eigenlijk niet echt mijn terrein, ik ben liever op een andere manier met mijn handen bezig. Ook in het verleden, op een verzoek om meer voor de vereniging te kunnen betekenen, me gewoon beperkt tot het betalen van de contributie en als het uitkwam naar een reünie of lokale veteranendag te gaan. Momenteel wel betrokken bij de realisatie van een witte anjer perkje, in de gemeente Waalwijk.

Maar ik zal me eerst even voorstellen; Jurgen Vrienten, geboren in 1970 in Waalwijk, en daar nog steeds woonachtig.

Rotatie T1B, Bravo Compagnie, Vitez. Verbindelaar en BOS-groep chauffeur (Terberg dwerg)

In 1988 opgekomen in Roermond en na een jaar opleidingen paraat in Nunspeet. Bij 601 Materieel Verzorgingspeloton als hersteller Leopard 1v, verbonden aan 112 Herstel Compagnie in Ermelo. Na mijn afzwaaien in 1993, bij een bedrijf begonnen in Waalwijk, als allround medewerker waar onderhoud van heftrucks en ander rollend materieel en gebouwen in eigen beheer gebeurde. Hier mijn ervaring als TS-er goed kunnen gebruiken en altijd bereid geweest om alles te willen leren.

Als heftruck en vrachtwagen chauffeur, afwisselend met onderhoud. Daarom daar nog steeds werkzaam, mede door de werkplaats die ik daarvoor (een deel van) mijn hobby-doeleinden kan en mag gebruiken.

Dan nu het stuk wat ik graag wil delen over mijn hobby's, en zeker n.a.v. mijn oproep dat ik op zoek

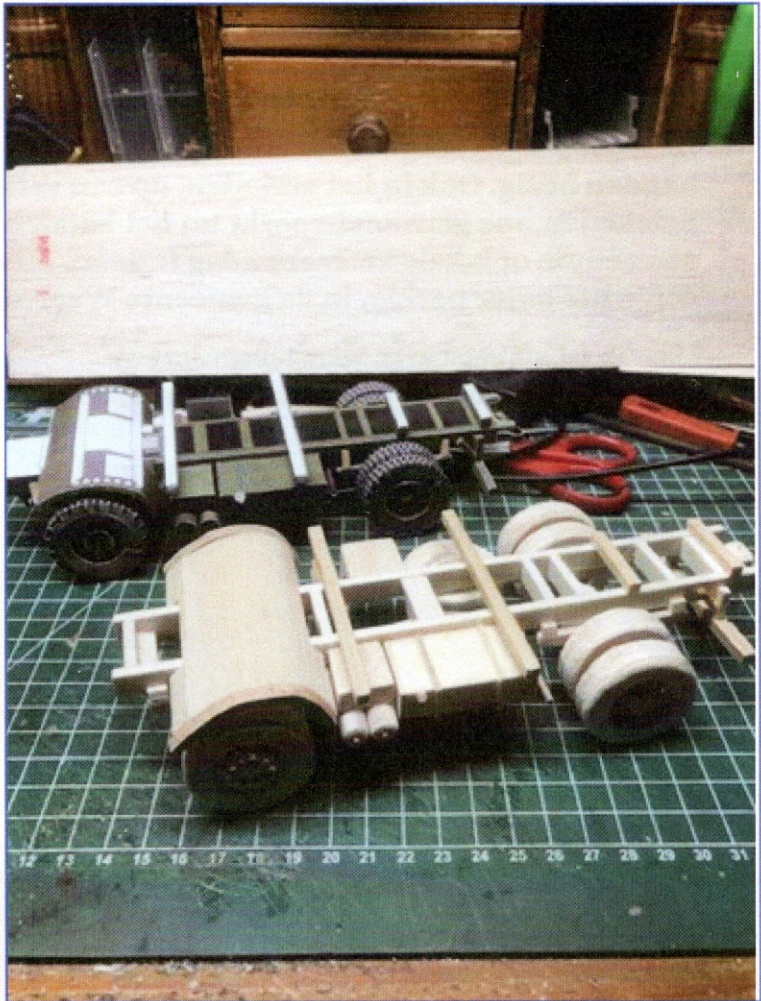
ben naar een schaalmodel van een viertonner. Zoals vermeld in mijn oproep, heb ik een mogelijkheid gevonden om aan een schaalmodel te komen van een viertonner, maar soms heb ik ook geen geduld, en probeer dan altijd een oplossing te vinden. Vanuit de vereniging zijn er de "kleurplaten" en bouwplaten, waaronder die van een viertonner. Aan Corné en Henry in Dongen (veteranendag hart van Brabant) beloofd dat ik hem zou laten zien als hij klaar was. Deze was dezelfde dag al klaar, omdat het voor mij een simpele bouwplaat was.

Ik ben al vele jaren actief bezig als modelbouwer en probeer met kleine tot middelmaat maquettes een deel van de slecht weer dagen door te komen. Ook had ik een iets ingewikkeldere bouwplaat van een groene viertonner gevonden, en besloot ik om het nog wat moeilijker te maken. Ik maak er gelijk eentje bij van balsahout, en dit wordt een UN viertonner, schaal 1:35.

Ik heb wel gemerkt dat als een model klaar is, hij in een showcase verdwijnt, tegen het stof, en als de volgende in de maak is gaat die ene die gereed is weer naar de kantine op mijn werk, zonder dat iemand er naar kan kijken. Thuis is er niet genoeg ruimte om alles te laten staan. Daarom heb ik een tijd terug een account op Instagram aangemaakt, zodat ik mijn knutselwerkjes kan laten zien, tijdens het bouwen tot het klaar is, en bij deze laat ik mijn huidige viertonner project even aan jullie zien.

Ik merk, nu ik hier zit achter de laptop, ik bijna net zoveel kan typen als ik normaal praat, maar het moet wel te volgen blijven voor de lezer. Mijn verdere hobby's zijn het sleutelen aan mijn Amerikaanse auto (schaal 1:1) en motor en vrijwilliger bij musicalverenigingen in Waalwijk, als decorbouwer en verdere voorkomende klusjes die ik kan en die gedaan moeten worden. Verder zijn foto's van mijn hobby bezigheden te volgen op Instagram onder "hobbyjurg" Wil ik ook nog even inhaken op het stukje van Corné, over het laten weten van je wensen bij plotseling overlijden. Mijn vrouw is uitvaart verzorger, en die maakt regelmatig mee dat dit niet altijd duidelijk is. Zelfs in deze tijd is de dood nog steeds een soort van taboe om van tevoren over te praten. Bij veel, misschien alle uitvaartondernemingen, zijn wensen boekjes te verkrijgen. Zodat je samen met je partner of familie je wensen van dat moment kunt vastleggen. Deze zijn altijd bij te stellen als dat wenselijk is, maar dan staat er wel iets op papier. Soms is het ook verfrissend om even bij dit soort zaken stil te staan, het hoort namelijk bij ons leven, de dood.

Groet, Jurgen

Zomer

L	K	D	N	A	R	T	S	K	F	Z	I	Z	N
Z	A	A	N	P	A	R	A	S	O	L	F	W	E
E	O	B	M	J	O	M	Z	N	L	L	Z	E	T
D	V	N	N	P	P	D	N	O	O	Z	O	M	E
M	A	A	N	E	V	E	I	G	O	E	N	M	W
B	R	B	R	E	B	U	E	P	T	E	T	E	Z
L	E	E	M	A	B	T	U	R	S	U	E	N	L
O	N	B	D	E	T	R	E	R	I	C	I	I	I
E	I	E	O	I	W	I	I	N	P	E	T	W	A
M	N	S	H	S	B	Z	E	L	R	B	N	E	T
E	N	A	T	T	E	Z	O	M	E	R	A	T	K
N	S	L	I	P	P	E	R	S	T	A	K	T	C
R	O	K	J	E	S	D	A	G	A	B	A	I	O
Z	W	E	M	B	R	O	E	K	W	R	V	W	C

BAL	STRAND
BARBECUE	TUIN
BIER	VAKANTIE
BLOEMEN	VAREN
BOS	WATERPISTOOL
COCKTAIL	WITTE WIJN
HITTEGOLF	ZEE
KAMPEREN	ZON
KAMPVUUR	ZONNEBADEN
NATTE ZOMER	ZONNEBRIL
PARASOL	ZWEMBAD
RANJA	ZWEMBROEK
ROKJESDAG	ZWEMMEN
SLIPPERS	ZWETEN
SPIDO	IJS

Oplissing

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

HERINNERINGSBOEK IN WORDING HOOFDSTUK 8

Door: Geert Harlaar

Al even ben ik bezig om een soort "herinneringsboek" te schrijven. Dit gaat over mijn uitzending in 1995 met L7 naar v.m. Joegoslavië. Van 14 februari tot en met 3 oktober dat jaar ben ik uitgezonden geweest. Het leek me leuk om het te plaatsen in het 't Geitenpad, omdat het voor veel mensen een gevoel van herkenning zal geven. In de vorige editie zag je hoofdstuk 7, hieronder zie je hoofdstuk 8.

Hoofdstuk 8 VAMO

2 januari 1995, volgens mijn agenda nog 43 nachtjes slapen totdat we aan onze uitzending. Van de VAMO kan ik mij maar flarden herinneren. Hoe dat komt weet ik niet precies. Het was een heel drukke tijd. Op verschillende kazernes geslapen. Veel gereisd. In het weekend begonnen met afscheid nemen. De groep manschappen was nu compleet. Er vielen er hooguit wat vanaf omdat rond die tijd bekend werd wie er voor twee maanden bij tekende. Als jouw voorganger besloot om twee maanden langer te blijven betekende dat dat jij twee maanden later pas weg kon. Er waren twee opwerk-programma's, een voor het kader en een voor de manschappen.

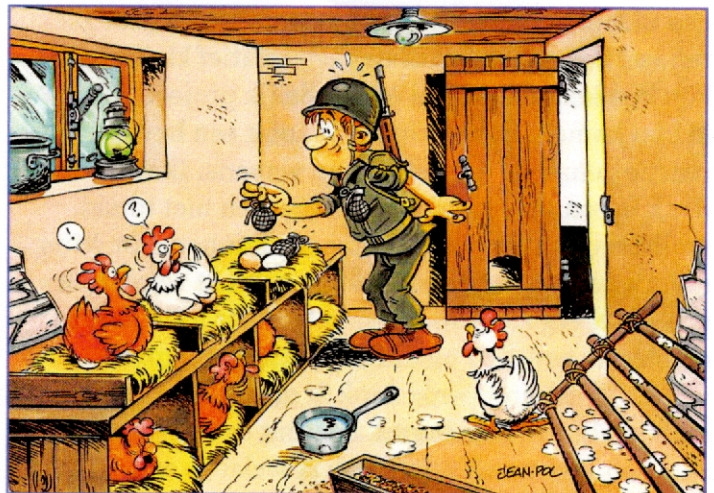
De eerste week op de kazerne in Ossendrecht. Ik kan me er weinig meer van herinneren. Wat ik nog wel weet zijn de lessen ZHKH. Dat had met schotwonden te maken. Eén zag er wel heel vies uit. Er lag een gewonde en de melding was dat een collega in elkaar was gezakt en de opdracht was om zijn leven te redden. Na anderhalve minuut hadden we eindelijk in de gaten dat hij een schotwond in zijn lies had opgelopen. Dat valt niet mee om te verbinden, en na 30 seconden kregen we de mededeling dat hij was overleden aan bloedverlies. Een inschot geeft over het algemeen ook een uitschot. In de lies een gaatje van minder dan een centimeter. Aan de achterkant een groot gat. Erg naar gezicht maar ik heb geleerd om ook altijd de andere kant van een slachtoffer te bekijken.

Toen heb ik ook het besluit genomen om in geval van een gasaanval eigenlijk geen moeite te doen om een gasmasker o.i.d. op te zetten. De (rest)gevolgen van gebruik van gas zijn dermate ernstig dat het mij niet zinvol leek om er na een paar uur achter te komen dat je filter langzaam verzadigd werd en je alsnog slachtoffer zou worden. Ongetwijfeld heeft ook mijn behoorlijke claustrofobie in deze gedachtegang een rol gespeeld.

Handboek voormalig Joegoslavië gehad en een taalgids Servo-Kroatisch. Ik ken nog steeds maar twee woorden en een zin. "Dobro" betekent goed en "Nema" betekent nee. De hele zin "Nema problema" betekent het is geen probleem

Op het ISK Harskamp probeerde men ons wat aan te leren op het gebied van wapens.

We hebben geschoten met de MAG. 's Morgens vroeg, nog schemerig, tikje mistig, behoorlijk koud, beslagen bril en een doelwit zó klein en zó ver weg. Vermoedelijk heb ik niets weten te raken. Daarna schieten met gasmasker op. Wellicht wat minder schemerig, maar zeker geen zonnige dag. Tikje mistig, misschien iets minder koud, maar doordat we al een paar uur buiten waren had ik het wel heel koud, beslagen gasmasker, beslagen gasmasker bril waar ik onder normale omstandigheden al niet scherp mee kon zien en nog steeds dezelfde doelwitten. Ditmaal heb ik de doelwitten niet eens kunnen ontdekken. Laat staan weten te raken. Mijn maatje was een sergeant schrijver die erg goed kon schieten, dat kon ik niet echt controleren maar goed, en het erg leuk vond. Ik heb hem de lol maar

gegund.

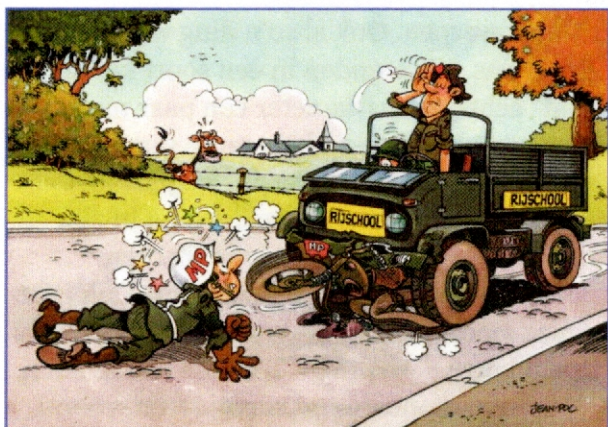
Handgranaat werpen. Ook al zo'n ding wat niet aan mij besteed was. We stonden in een soort kuil in een "loopgraaf" achtig iets. Diameter een paar meter. In de midden een paal. En een hele grote sergeant majoor die het handgranaatwerpen begeleidde. Iedereen kreeg zo'n levensgevaarlijk ding in zijn handen. Vooral niet aan het ringetje trekken waardoor je de veiligheids-pin er uit trok. Ook geen grapjes mee en over maken. Als je aan de beurt was kreeg je een korte herhaling van wat je zou moeten weten. Met linkerhand de pin verwijderen, vooral

niet de beugel loslaten, de handgranaat niet laten vallen o.i.d. Bovenhands werpen zover je kan. Nadat je de granaat geworpen hebt ogenblikkelijk duiken want een granaat kan zeker ook de werper verwonden. Ca. 3,4 seconden nadat je de hefboom losliet knalt de granaat uit elkaar.

Helemaal niks voor mij.

Met zweet in mijn handen en op mijn rug kreeg ik met moeite de pin verwijderd, keek met afgrijzen naar dat gevaarlijke ding in mijn hand, gooide hem zover mogelijk van mij af, en deed een poging om te kijken hoever ik hem wel niet gegooid had. Twee dingen: Hij kwam niet erg ver weg, dat viel tegen, en de Sergeant Majoor kreeg zowat een hartverzakking. "Dekken" brulde hij bijna boven de knal uit en schopte al draaiend om de paal heen de benen onder mij vandaan. Wist ik gelijk waar de paal voor diende...

We zijn ook nog in een soort bunker geweest waar men overheen schoot met scherpe munitie. Dit was om ons een beetje te laten wennen aan het idee wat het was en wat voor gevoel het je gaf als er kogels over je heen kwamen. Volgens mij is het alleen maar klein kaliber geweest en ook hierin was ik geen expert. Sommige van de collega's wisten feilloos aan te geven welk wapen er nu over ons heen schoot. Het kwam nog het meest overeen met een niet al te luidruchtige oudejaarsavond. Het gaf mij wel een apart gevoel dat een relatief kleine klap kon betekenen dat er al een dodelijk projectiel op je af kon komen. Ik heb eigenlijk nooit een hevige reactie gehad op het geluid van wapens. Ik was denk ik een onwetende realist die zich niet totaal realiseerde hoe gevaarlijk wapens kunnen zijn. Mijn redden was dat de kans dat je geraakt werd door een kogel erg klein was, omdat er naar mijn idee in de meeste gevallen niet heel gericht geschoten wordt. Ik heb in Bosnië denk ik dagelijks kleinkaliber vuur gehoord. Je went er ongekend snel aan. Achteraf (2022) heb ik weleens een filmpje bekeken van een willekeurige avond en je

hoorde gewoon het schieten in de omgeving. Nu zeg ik: "dat was absoluut niet normaal."

In mijn agenda staat op 16 januari onderdeel vorming en Ardennen.

Hier kan ik mij bijzonder weinig van herinneren. Sterker nog volgens mij ben ik helemaal niet in de Ardennen geweest, maar zijn alleen de chauffeurs naar de Ardennen geweest.

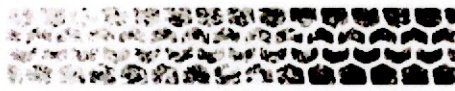
Mijn functie was aggregaat hersteller/chauffeur en blijkbaar lag de nadruk op de eerste functie en niet op de tweede. Of er waren niet genoeg middelen om alle mensen met een rijbewijs hier mee te laten gaan. Het zou ook nog wel eens zo kunnen zijn dat er alleen maar tientonnars ter beschikking waren en daar mocht ik dan weer niet op rijden.

Het alternatief was rampen dorp Craïlo.

Het gebied is gelegen aan de heide tussen Bussum en Hilversum en vormde ooit een onderdeel van de inmiddels opgeheven Legerplaats Craïlo. Het terrein is opgebouwd uit huizen die getroffen lijken door een bommenregen, met overal puin, afgebrokkelde muren en verwrongen stukken hout en metaal. Op het oefen rampenterrein konden we de moeilijkste omstandigheden nabootsen. Wij hebben met name geoefend om met brancards te sjouwen onder allerlei omstandigheden. Door een verdiepingsvloer heen zonder dat er een trap was. Brancard over stormbaan, brancard door raam heen naar binnen brengen. Brancard vanaf de tweede verdieping door middel van touwen zachtjes laten zakken. Erg intensief. Niet in het minst voor de vrijwilligers die die dag op het brancard hebben doorgebracht.

Ik was niet jaloers op deze 'slachtoffers'

Deze ochtend had ik een heerlijke verse, sappige peer weten te bemachtigen om als tussendoortje te versnaperen. Netjes in mijn LIBOZA opgeborgen totdat ik een geschikt moment zou vinden om deze zeer rijpe peer te nuttigen. Helaas. Als een van de eerste oefeningen mochten we onze gebrancadeerde collega een verdieping naar boven verplaatsen. Niet zo'n heel groot probleem ware het niet dat de trap ontbrak en er ook geen andere klimmiddelen waren. Problemen zijn uiteraard uitdagingen, en ook in dit geval verzonnen wij een list. Een verdiepingsvloer is al gauw door de tweeënhalve meter hoog maar als ik met behulp van een aantal collega's wat de goede richting werd opgeduwd, kon ik best op de eerste verdieping komen om daarna een aantal collega's naar boven toe te begeleiden. Vervolgens zouden de achtergebleven collega's de brancard omhoog steken zodat wij deze hindernis

zonder moeite zouden overwinnen. Zo gezegd, zo gedaan. Ik ging via de handen en schouders van een van mijn collega's omhoog en ik liet mijn bovenlijf op de grond vallen zodat ik op eigen kracht mijn benen kon intrekken.

Maar, in een klap was mijn peertje veranderd in een vitaminebommetje. Anders gezegd, ik had een LIBOZA vol perenmoes. De drab kwam door de rits naar buiten....Was ik niet heel erg blij mee, ik heb nog heel de week met een zak perenmoes rondgelopen. Moeders was er trouwens ook niet blij mee want die kreeg het jasje vrijdag aangeboden in de was....

Op 20 januari was er volgens mijn agenda een thuisfront infodag georganiseerd. Ik kan mij er niet heel veel van herinneren, maar er zijn wel een aantal foto's gemaakt die aantonen dat mijn familie en ik daarbij aanwezig waren.

Zover als ik uit mijn agenda kan halen heb ik 23 tot en met 27 januari dienst gehad, waarbij op vrijdag 27 januari infodag vermeld staat. Ik vermoed dat we deze week in Ossendrecht hebben doorgebracht waarbij we nog wat geoefend hebben met het fenomeen konvooi rijden en kaartlezen. Op enig moment hebben wij onder deskundige leiding van onze konvooi commandant onze zuiderburen vereerd met een onaangekondigd bezoek omdat er ergens een klein foutje gemaakt was met het kaartlezen. Gelukkig heeft dit verder geen gevolgen gehad voor de relatie België-Nederland. Waar we wel achter kwamen is dat een MB gemakkelijker over bepaalde wegen zich voortbeweegt als een trekker/oplegger combinatie. De route liep door een polder, met wat haakse bochten erin en het lukte de broshuis piloot om de trekker de hoek om te krijgen en wel zodanig dat de oplegger over de sloot naast de polderweg stond. Het gevolg was dat we heel wat vertraging opliepen en dat de sergeant proefondervindelijk heeft vastgesteld dat een trekker/oplegger combinatie niet dezelfde bochten kan maken als zijn MB. Overigens had ik wel medelijden met de konvooi commandanten want zij kregen een chauffeur die in dienst zijn B-rijbewijs had gehaald. Die jongens hadden net acht weken hun rijbewijs...

In mijn agenda is te zien dat ik van heel wat mensen afscheid heb genomen.

De meest confronterende vraag kwam bij een oudere vriendin vandaan: "Geert, het is niet zonder gevaar als je naar v.m. Joegoslavië gaat. Het zou kunnen dat je gewond raakt, of nog erger. Het kan zelfs zijn dat je niet levend terug komt. Heb je daar wel over nagedacht?"

Ja, dat had ik wel over nagedacht. Veel zelfs. Nee, daar wilde/kon ik niet over praten. Als antwoord heb ik gegeven: "Als ik om kom, dan kom ik om."

INGEZONDEN BRIEF : JUBILEUM VETERANENRUN

Beste Tbatters en lezers,

In 2023 stond het jubileum op het programma van de Veteranenrun.

Het was alweer de 5de editie en dit was een mooi moment om iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt te bedanken. Want de droom die ik in 2018 uit zag komen is mooier geworden dan de droom zelf, samen met deze mooie vereniging.

Maar ja hoe doe je dit?

En gelukkig hadden we binnen deze club een heel creatief iemand, je raad het al Marvin van Gool! Marvin wilde mij graag helpen maar moest eerst iets afmaken en zou er dan op terug komen, en dat deed hij. Na een fijn gesprek waarin ik mijn plan kon uitleggen ging hij aan het werk. Als vrij snel kwamen de eerste ideeën en het enthousiasme groeide. Helaas gebeurde er iets waardoor dit plan in de vriezer belandde.

De Run verliep goed, behalve dat het erg warm was, maar iedereen liep zijn 10 km rondje wat niet vanzelfsprekend was. Er liep zelfs 1 veteraan de 50 km. Op 15 september 2023 gebeurde er iets waardoor iedereen wel enorm was geschrokken. Marvin was fysiek uit ons midden weggevallen maar zijn geest leeft voor altijd voort.

Of het zo zou moeten zijn had ik de eer om samen met een groep zijn kist in de witte 4-tonner van Raymond te plaatsen. We hadden even een moment samen en ik legde mijn hand op zijn kist en gaf hem mijn woord dat ik "ons" plan zou afmaken.

En dat is inmiddels gebeurt, na overleg met zijn gezin mocht ik het eerste exemplaar aan zijn gezin overhandigen en nog wel op mijn verjaardag 7 juli jl. in Helmond.

Samen met Marvin hebben we een coin gemaakt via Voortman onderscheidingen te Rijssen, die mij goed begeleide van A tot Z.

De coin is aan de voorkant bedoeld voor de Run en de achterkant voor de veteraan in het algemeen met de naam van Marvin als bedenker van dit ontwerp.

En zo blijft zijn inzet in leven gehouden.

De dank naar de INZET van de Runners, Transportbataljon, Sponsors, Hockeyclub, School en andere vrijwilligers is onbetaalbaar en niet in woorden uit te drukken.

Zo heeft ieder zijn inzet, groot of klein tot iets moois geleid.

Speciale dank naar Marvin van Gool opdat we nooit vergeten.

De veteranerun

ACTIVITEITENAGENDA

7 september 2024:
Indië herdenking te Roermond,
tevens herdenking bij het veteranenmonument

7 september 2024:
Veteranenfestival te Hoogezand

7 november 2024:
Sunsetmarch

COLOFON

't Geitenpad is het verenigingsblad van vereniging Veteranen 1 (NL/BE) VN Transportbataljon en verschijnt 4x per jaar in de maanden maart, juni, september en december.

Redactie:
Leo Klören, Patrick Steijn en bestuur
Voor vragen, suggesties:
redactie.geitenpad@gmail.com

Aan dit nummer werkten mee: Robert Lassche, Geert Harlaar, Alexander en Nick, Jurgen Vrienten, Jeroen Heutz, Eric Hoogsteder

De volgende editie van 't Geitenpad wordt in oktober 2024 verspreid. Uiterste aanleverdatum voor materiaal komende Geitenpad: 10 oktober 2024 !